

Лектор навчальної дисципліни

Контактна інформація лектора (e-mail)

URL ЕНК на навчальному порталі НУБІП України

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність: 206 «Садово-паркове господарство»

Освітня програма: «Садово-паркове господарство»

Рік навчання: 3, семестр 5

Форма навчання: денна

Кількість кредитів ЕКТС: 4

Мова викладання – українська

Лаута Олена Дмитрівна, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації

Кафедра філософії та міжнародної комунікації, корпус 3, к. 125,

тел.: 527 81 50

elena.lauta@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія являється світоглядом вищого теоретичного рівня, відображає сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії. Завдяки цьому її вивчення дозволяє сформувати перелік загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери спеціалізації. Вивчення філософії сприяє світоглядно-методологічній підготовці студентів, формуванню філософської культури мислення, актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти, а тому є необхідно складовою теоретичного рівня університетського підготовки. Вивчення філософії підвищує загальний інтелектуальний рівень студентів, засвоєння філософських знань сприяє гуманізації суспільства, формуючи якісно вищий рівень взаємовідносин між людиною та світом, що спирається на критичне, творче та самостійне мислення. Вивчення комплексу загальних принципів, правил та методів пізнавальної діяльності (гносеологія) сприяє розвитку здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, уміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням практичних життєвих та наукових завдань.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія» є розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового історико-культурного процесу, формування філософської культури мислення, пізнання світу та самих себе, навичок застосування філософської методології; актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, фітодизайні та флористиці, проектування та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ сем/сам.)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
МОДУЛЬ 1. ФІЛОСОФІЯ ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ ТИП ЗНАНЬ				
Тема 1. Філософська пропедевтика. Біоцентризм як сучасне світобачення	1/1/6	Знати базові філософські поняття. Вміти визначати власний світогляд.	Бесіда на теми: світогляд, свідомість, мислення, людина. Опрацювати теоретичний матеріал	

		Аналізувати етапи формування світогляду. Розуміти особливості різних типів світогляду. Розрізняти індивідуальний та колективний, буденний та теоретичний світогляди. Застосовувати набуті знання до аналізу сучасного суспільства, здійснювати рефлексію.	з теми.	
Тема 2. Філософія Давнього світу. Греція, Індія та Китай	1/1/6	Знати світові історико-філософські традиції. Аналізувати та розрізняти особливості східної та західної філософії. Розуміти специфіку формування кожної із парадигм зародження філософій.	Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття №1, підготувати доповідь та завантажити роботу на курс. Написання Тесту № 1	10 балів 10 балів
Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження	1/1/6	Знати особливості існування середньовічної та ренесансної філософії Вміти виділяти характерні риси кожної з них Аналізувати культурні впливи на особливості формування певного типу філософування Розуміти зв'язок між культурною традицією та стилем філософування Розрізняти християнську та світську філософію Застосовувати набуті знання для критичного аналізу історичних процесів	Опрацювати теоретичний матеріал з теми	
Тема4. Філософія Нового часу та Просвітництва	1/1/6	Знати особливості філософії Нового часу. Аналізувати історичні тенденції 17-19 ст. Розуміти логіку становлення та розвитку наукового знання. Розрізняти методи наукового пізнання даного періоду. Використовувати набуті знання для аналізу причин помилок у пізнанні	Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття 2	
Тема 5. Німецька класична філософія	1/1/6	Знати особливості німецької класичної філософії	Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття 2, підготувати доповідь та	10 балів

		Аналізувати внесок німецьких класиків для розвитку науки та філософії Розуміти сутність діалектики як вчення та як методу пізнання Розрізняти теоретичний та практичний внесок німецьких філософів у культуру Європи Знати особливості та школи некласичної філософії. Аналізувати практичну значущість кожної із шкіл для розвитку філософії та науки. Розрізняти традиції <u>сієнтизму</u> та антисієнтизму	завантажити роботу на курс. Написання Тесту №2	10 балів
Тема 6. Некласична філософія XIX-XXI ст.	1/1/6	Знати етапи формування та представників української філософії Аналізувати зв'язок між стилем філософування та українськими культурними традиціями Розуміти особливості української філос. думки Розрізняти ідеї видатних українських філософів Застосовувати набуті знання для з'ясування місця укр. філософії у світовій філософії.	Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття № 3	
Тема 7. Українська філософія	1/1/6		Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття № 3, підготувати доповідь та завантажити роботу на курс. Написання Тесту № 3 Виконання самостійної роботи № 1. Написання есе Виконання модульної контрольної роботи 1.	10 балів 10 балів 10 балів 30 балів
Модуль 2. ОНТОЛОГІЯ. ГНОСЕОЛОГІЯ				
Тема 8. Філософське розуміння світу, проблема буття	1/1/6	Знати основні поняття філос. вчення про буття Аналізувати зв'язок онтології та науки Розуміти зміст сучасних онтологічних проблем	Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття № 4	

		Розрізняти проблеми буття світу та людини		
Тема 9. Свідомість як фундаментальна категорія філософії. Свідоме використання біоресурсів	1/1/6	Знати основні поняття з теми Аналізувати структуру психіки та свідомості людини Розуміти логіку процесу формування людської свідомості та самосвідомості особистості Розрізняти типи свідомості Застосовувати набуті знання в особистому житті	Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття № 4, підготувати доповідь та завантажити роботу на курс. Написання Тесту № 4	15 балів 10 балів
Тема 10. Пізнавальна активність людини	1/1/6	Знати основні поняття з теми Вміти визначати основні структурні елементи пізнання Аналізувати форми чуттєвого та раціонального пізнання, сприйняття як основну форму пізнання Розрізняти психічне відображення та його активність Розуміти психологію пізнавальних процесів	Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття № 5	
Тема 11. Наукове пізнання. Особливості методології пізнання в біологічних науках	1/1/6	Знати основні поняття з теми Вміти визначати наукові та ненаукові методи пізнання Розрізняти загальнонаукові, філософські та специфічно наукові методи пізнання Розуміти особливості філософії психології Аналізувати основні етапи розвитку філософії психології Застосовувати набуті знання для зростання фахової майстерності	Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття № 5 підготувати доповідь та завантажити роботу на курс. Написання Тесту № 5 Виконання самостійної роботи № 2. Написання есе Виконання модульної контрольної роботи 2.	10 балів 15 балів 20 балів 30 балів

Модуль 3. ФІЛОСОФІЯ ЛЮДИНИ

Тема 12. Соціальна філософія: основні підходи до розуміння суспільства	1/1/6	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати проблеми суспільного буття Аналізувати причини соціальних явищ Розуміти логіку здійснення суспільно-історичних процесів Розрізняти типи державної влади,	Опрацювати теоретичний матеріал з теми	

		моделі соціального устрою Застосовувати набуті знання для власної соціалізації та підвищення соціальної успішності		
Тема 13. Біосфера і суспільство. Філософія моралі. Біоетика	2/2/4	Знати основні поняття з теми Вміти описати основні філософські підходи до сутності людини Розуміти філософські проблеми антрогенезу. Аналізувати сфери буття людини Розуміти особистісний смисл як основний критерій внутрішнього світу людини Розрізняти структуру особистості Застосовувати набуті знання для власного особистісного розвитку	Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття № 6 підготувати доповідь та завантажити роботу на курс. Написання Тесту № 6	15 балів: 10 балів
Тема 14. Філософська антропологія та філософія культури і цивілізації	1/1/6	Знати основні поняття з теми Вміти визначати підстави та походження моралі Аналізувати теорії моралі на основі опрацювання філософських і психологічних концепцій. Розуміти сутність основних елементів моралі Застосовувати знання взаємозв'язку та взаємозалежності між етикою і психологією як у трактуванні понять, так і в дослідженні морального становлення особистості. Вміти формулювати базові цінності буття та буття людини	Опрацювати теоретичний матеріал з теми	
Тема 15. Аксіологія: цінність буття та стратегії майбутнього	1/1/6	Знати основні поняття з теми Вміти визначати підстави та походження цінностей Вміти формулювати базові цінності буття та буття людини Аналізувати сучасні аксіологічні проблеми Розуміти цінність буття у цілому	Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття № 7 підготувати доповідь та завантажити роботу на курс. Написання Тесту № 7	15 балів: 10 балів

		та буття людини зокрема Розрізняти сучасні аксіологічні принципи Застосовувати знання сучасних аксіологічних цінностей у власному житті		
Всього за семestr				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнівта перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Пере складання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із директором НН)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувачавищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Губерський Л., Андрушенко В., Михальченко М. Культура. Ідеологія. Особистість: Методолого-світоглядний аналіз. К.: Знання України, 2022. -580 с.
- Кримський С. Б., Павленко Ю. В. Цивілізаційний розвиток людства. Київ : Фенікс, 2019. 316 с.
- Костенко Н.В. Цінності та символи масової комунікації / Н.В. Костенко. – К.: Наукова думка, 2021. – 132 с.
- Лауга О.Д Руйнація національної ідентичності українського народу з боку росії: філософський вимір: Збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. «Відносини між Україною і НАТО на сучасному етапі: досягнення та виклики. Київ, 2 червня 2022. С. 209-211.
- Лауга О.Д. Диверсифікація мовнокультурної парадигми у філософському вимірі сучасності: Науковий журнал «Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія», Том 14, № 3, 2023.
- Лауга О.Д. Роль дискурсу медіа у висвітленні військових конфліктів: Науковий журнал «Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія», Том 14, № 4, 2023.
- Філософія: терміни і поняття: Навчальний енциклопедичний словник. Під редакцією В.Л. Петрушенка. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 506 с.
- Предмет і проблематика філософії / за заг. ред М.А. Скринника, З.Е. Скринник. – Львів, 2021. – С. 336-338.
- Філософія. Бичко І., Табачковський В., Бичко А., Ярошовець В. К.: Либідь, 2019.
- Фюрст М., Тринкс Ю. Філософія. Вид-во Дух і літера, 2023.